

РЕШЕНИЕ

№ 813

гр. София, 12.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 05.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Кристина Българиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **11169** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1 ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма], представлявано от О. Р. Д.-Р. за осъждане на ответника Областна дирекция по безопасност на храните /ОДБХ/ С.-град да заплати обезщетение на претърпени имуществени вреди в размер на сумата от 1 000.00 лева, заедно със законната лихва, считано от 04.10.2019г. до окончателното изплащане и направените по делото разноски в размер на 450.00 лева.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения: Ищецът посочва, че срещу него е било издадено наказателно постановление № 563/12.12.2017г., с който му е било наложено наказание-имуществена санкция в размер на 1 000.00 лева. Този акт е бил отменен с влязло в законна сила съдебно решение от 15.10.2018г. на СРС, 93-ти състав по нахд № 9290/2018г., като във връзка с воденото съдебно производство по обжалване на наказателно постановление е направил разходи представляващи заплатено възнаграждение за адвокатска защита в размер на 1 000.00 лева, осъществена от адв. Х. Н.. Съдът е сезиран с осъдителен иск за сумата от 1 000.00 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, заедно със законната лихва, считано от 04.10.2019г. до окончателното изплащане на вземането, както и направените по делото разноски в размер на 450.00 лева, съгласно приложен списък по чл.80 ГПК. В хода на устните състезания в процеса, проведени на 05.02.2021г. ищецът, чрез

процесуалния си представител адв.Х. Н., след като поддържа исковата претенция, моли същата да бъде уважена като основателна и доказана по размер.

Ответникът – ОДБХ С.-град, чрез процесуален представител адв.Б. Б. е депозирал на 09.12.2019г. писмен отговор по чл.131 ГПК във вр. чл.144 АПК, в който е посочено, че ищецът не е претърпял вреди и не е представил доказателства за плащане на претендираната сума. Изтъква се, че претендираният разход за адвокатски хонорар не е реално заплатен, тъй като липсвали доказателства удостоверяващи плащането по чл.6 ал.1 от ЗСч., както и че същият е прекомерен и следва да бъде намален до неговия минимум, определен в Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет. От друга страна заплащането на адвокатски хонорар не засяга имуществения патримониум на ищеца и не намалява неправомерно предишното му имуществено състояние, поради което и не представлява вреда. Липсва противоправно деяние, което да е извършено от ответника, както и причинна връзка между него и твърдените за настъпили вреди. Чрез своя процесуален представител адв. Б. Б. излага, че исковата претенция е неоснователна, както и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което е било уговорено за настоящото производство. От своя страна заявява искане за възстановяване на направените в процеса разноски, които са определени на сумата от 300.00 лева по договор за правна защита и съдействие № 815083/04.12.2019г.

Заклучението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните по делото, че срещу [фирма] е било издадено наказателно постановление № 563/12.12.2017г., с което за извършено административно нарушение по чл.17 ал.2 от ЗХ във вр.чл.15 ал.1 б.“а“ от Наредба № 1/26.01.2016г. за хигиената на храните е било наложено административно наказание-имуществена санкция в размер на 1 000.00 лева.

Това НП е било отменено със съдебно решение от 15.10.2018г. на СРС, НО, 93-ти състав, постановено по нахд № 9290/2018г.

С решение № 1346/01.03.2019г. по канд № 12486/2018г. на АССГ, VIII касационен състав е оставено в сила решение от 15.10.2018г. на СРС, 93-ти състав по нахд № 9290/2018г.

Представен е договор за правна защита от 22.05.2018г. /лист 18 от нахд № 9290/2018г./, по силата на който ищецът е упълномощил адв. Х. Н. да го представлява пред СРС във връзка с обжалване на посоченото наказателно постановление, като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 500.00 лева.

Представен е и договор за правна защита от 28.01.2019г. /лист 17 от канд № 12486/2018г./, по силата на който ищецът е упълномощил адв. Х. Н. да го представлява пред АССГ, като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 500.00 лева.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има

правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменено по съдебен ред наказателно постановление, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град / Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015г. по т.дело № 2/2014г. на ВКС и ВАС на РБ/.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1 т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, ОДБХ С.-град, като административен орган и самостоятелно юридическо лице по см. на чл.7 във вр. чл.4 ал.1 т.2 от ЗБАБХ се явява надлежния ответник по предявения иск с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът [фирма] извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издадено наказателно постановление, което е отменено по съдебен ред с влязъл в законна сила на 01.03.2019г. съдебен акт. Съгласно мотивите по т. 1 от Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015г., следва да се приеме, че издаването на процесното наказателно постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателно-правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Ето защо, съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки – отменено поради незаконосъобразност наказателно постановление № 563/12.12.2017г. на директора на ОДБХ С.-град.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен

адвокатски хонорар:

В Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ е прието, че „При предявени пред административните съдилища искиове по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон”.

В мотивите на тълкувателния акт е посочено, че „след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по административен или /и/ съдебен ред и след като в тези производства гражданина е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт /в случая наказателно постановление/ и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-гражданина не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към който той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда”.

Настоящият съдебен състав споделя тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за адвокатска защита, направени при обжалване на незаконосъобразен акт на администрацията. Налице е реално заплащане на хонорар за адвокат Х. Н., осъществила процесуално представителство по образуваните пред СРС, НО, 93-ти състав нахд № 9290/2018г. и пред АССГ, VIII КС канд № 12486/2018г. Противно на възражението на ответника, договорите за правна защита и съдействие от 22.05.2018г. и от 28.01.2019г., са достатъчно доказателство за това, че разходът е направен съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013г. по т.дело № 6/2012г. на ОС на ГК и ТК на ВКС на РБ. Това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за [фирма], представлява имуществена вреда за него. Сумите в размер на по 500.00 лева са заплатени в брой при сключването на договорите.

Към момента на образуване, разглеждане и приключване на спора по нахд № 9290/2018г. по описа на СРС, НО, 93-ти състав /06.06.2018г.-19.09.2018г./ и канд № 12486/2018г. по описа на АССГ, VIII КС /29.11.2018г.-01.02.2019г./ липсваше

процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в административно-наказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание (в този смисъл е и Тълкувателно решение № 2/03.06.2009г. на ОС на колегиите на ВАС на РБ).

След изменението на чл.63 от ЗАНН обн. ДВ. бр.94/29.11.2019г. в ал.3 на тази разпоредба, законодателят вече предвиди, че в този вид съдебни производства на страните се възстановяват направените от тях разноси в процеса. Към момента на приключване събирането на доказателства и даване на ход на съдебните прения по нахд № 9290/2018г.- 19.09.2018г. и устните състезания по канд № 12486/2018г.- 01.02.2019г. такава възможност все още не беше законодателно уредена, поради което и за [фирма] не е съществувал процесуален способ по реда на ЗАНН да иска присъждане на извършените от него разноси, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение.

Ангажирането на адвокат за правна защита, при обжалване пред съда на наказателно постановление, е израз на нормалната грижа на санкционираното лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо, на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да уговори точно в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред против незаконосъобразния акт. Ако не беше издадено наказателно постановление № 563/12.12.2017г., което ищецът е считал за незаконосъобразно, то нямаше да съществува и съдебното му обжалване, в рамките на което лицето може да упражни, както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като упълномощи адвокат, на когото дължи възнаграждение.

Съдът отбелязва, че въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗАНН, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава е основно право, конституционно гарантирано- чл.56 и чл.122 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на платения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

Предвид горното, съдът счита, че платеното възнаграждение на адвокат Х. Н. за процесуално представителство по делото, с предмет- оспорване на наказателно постановление № 563/12.12.2017г., след отмяната на същото следва да се възстанови, тъй като страната е била принудена да направи този разход поради незаконосъобразната дейност на ОДБХ С.-град.

В заключение, доказани са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи платените от него разноси за адвокатска защита в производството по отмяна на наказателно постановление № 563/12.12.2017г. на директора на ОДБХ С.-град.

Ответникът е направил възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, което съдът приема за основателно. Налице е несъответствие на размера на исковата претенция от 1 000.00 лева с принципа за определяне на обезщетението по

справедливост. В цитираното по-горе Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ е прието, че съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл.36 ал.2 от ЗА, а именно: да е обоснован и справедлив, което означава да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от държавния орган непозволено увреждане. В разпоредбата на чл.36 ал.2 ЗА е посочено, освен, че размерът на договореното адвокатско възнаграждение следва да е обоснован и справедлив, също и че не може да е по-нисък от предвидения в наредбата на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа. Съгласно действащата към момента на сключване на договорите от 22.05.2018г. и 28.01.2019г. редакция на чл. 18 ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. /изм. и доп. ДВ. бр.28/28.03.2014г./ за минималните размери на адвокатските възнаграждения за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл.7 ал.2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението, но не по-малко от 300.00 лв. В случая, между ищеца и адв. Х. Н. е бил уговорен и заплатен хонорар на стойност от по 500.00 лева, като съобразно размера на имуществената санкция от 1 000.00 лева и чл.7 ал.2 т.1 от Наредбата минималното възнаграждение е 300.00 лева. Предвидените по Наредбата размери са само минимални такива, под които адвокатите не могат да договарят възнаграждение за оказаната от тях правна помощ, а самият размер се определя по свободно усмотрение въз основа на писмен договор с възложителя на работата. Това означава, че въпросният минимален размер не е равнозначен на обоснован и справедлив размер по смисъл на чл.36 ал.2 ЗА, а определянето на размера на възнаграждението като обоснован и справедлив е в зависимост от характеристиките и обема на реално и действително оказаната правна помощ и във връзка със спецификите, сложността, продължителността и предмета на конкретното производство. В случая, по нахд № 9290/2018г. и канд № 12486/2018г. са проведени само по едно съдебно заседание на 19.09.2018г. и на 01.02.2019г., не са събирани допълнителни писмени доказателства, извън тези изпратени от ОДБХ С.-град и делата не се отличават от типичните случаи и производства, които се развиват по реда на ЗАНН. Няма усложнения при изясняване на фактичката обстановка, а при формиране на правните изводи, съдът е отменил наказателно постановление № 563/12.12.2017г. единствено поради допуснати процесуални нарушения, без да се изследва по същество неговата

материално-правна законосъобразност. Затова и настоящата инстанция приема, че присъждане на обезщетение в претендирания пълен размер от 1 000.00 лева, е несъответно на принципа на справедливостта, необосновано е и не е в съгласие с изискванията на закона и морала, поради което същото следва да бъде редуцирано до минималния размер, който за двете съдебни инстанции възлиза на 600.00 лева.

Съгласно чл.10 ал.3 от ЗОДОВ, „ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска“. При този изход на спора в полза на ищеца следва да се присъдят разноските по делото, които възлизат в размер на сумата от 265.00 лева и представляват заплатена държавна такса по сметка на АССГ от 25.00 лева /л.22/ и възнаграждение за осъществено процесуално представителство в размер на сумата от 240.00 лева, която е изчислена съобразно уважената част на исковата претенция.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град**, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ С.-град с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], представлявано от О. Р. Д.-Р. ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Надежда“, [жк], [жилищен адрес] сумата от 600.00 /шестстотин/ лева, заедно със законната лихва, считано от 04.10.2019г. до окончателното изплащане, на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ, предявен от [фирма], представлявано от О. Р. Д.-Р. ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Надежда“, [жк], [жилищен адрес] срещу **ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ С.-град** с адрес: [населено място], [улица] за разликата до пълния претендиран размер от 1 000.00 /хиляда/ лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ С.-град с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], представлявано от О. Р. Д.-Р. ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес

на управление: [населено място], район „Надежда“, [жк], [жилищен адрес] сумата от 265.00 /двеста шестдесет и пет/ лева на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен Административен Съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: